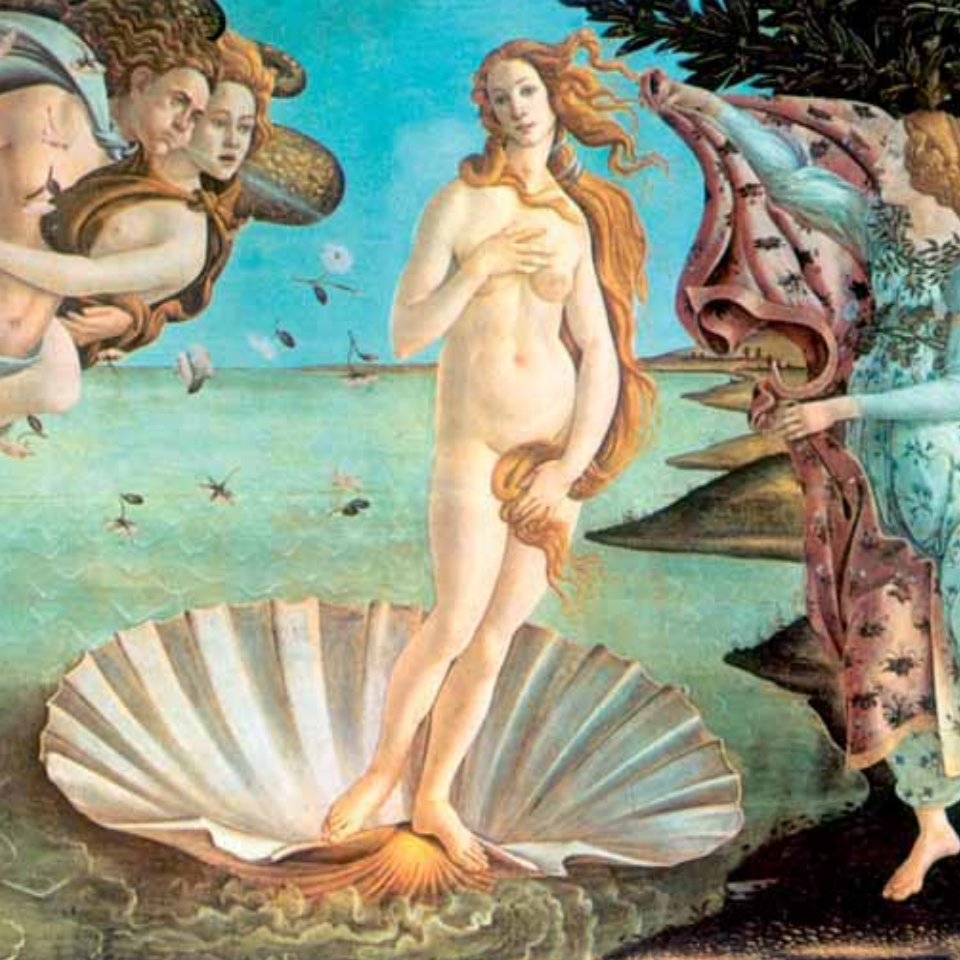

51. BEZRUČOVA OPAVA

MYTHY &
LEGENDY

3. – 30. ZÁŘÍ 2008

Věčnost

Kdo radost k sobě připoutá,
žití křídla otrhá.
Kdo ale radost v letu políbí,
žije v rozbřesku věčnosti.

Kdo radost pojistí si klíči,
okřídlený život zničí.
Kdo ale radost v letu políbí,
žije v rozbřesku věčnosti.

William Blake

Multižánrový festival Bezručova Opava, který letos vstoupí do druhého padesátiletí své existence, zvolil pro letošní ročník téma, které se bude jednak dotýkat mýtů a legend provázejících lidskou civilizaci od nepaměti, ale může nahlížet také na novodobou mytologii či legendy současného uměleckého snažení. Svou kulturní nabídkou festival tradičně naplní čas konce léta a bude tedy probíhat od 3. do 30. září.

Co je to mýtus? Kdo a co se stává legendou? Proč toto všeobšíhlé a nepostižitelné téma?

Protože je zajímavé, inspirativní, nevyčerpatelné a filosoficky i umělecky nesmírně hluboké. Mýty byly na počátku tázání po smyslu lidské existence,

MÝTY A LEGENDY TĚMATEM

na počátku výkladu nepochopitelných přírodních i společenských dějů či hledání našeho místa ve vesmírném řádu. Řecké slovo mythos označovalo vyprávění, báji, jejímž cílem byla identifikace a harmonizace člověka a společnosti s daným přírodním i společenským řádem. A proto prostřednictvím starodávných (i novodobých) příběhů a za pomoci všech myslitelných uměleckých druhů Vám budeme nabízet výheň nejpropastnějších emocí i Aristotelovu katarzi při spoluprožívání uměleckého díla, tedy také očistu od těchto vášní, dramát i osudových střetů. Budeme putovat prostorem i časem a samozřejmě se nevyhneme ani naší současnosti. V programové nabídce se můžeme setkat nejen s králem Artušem a rytíři

kulatého stolu, tajuplnými zeměmi Tibetem i Indií, antickými dramaty Oidipus, Médea a Antigona, Otcem vlasti Karlem IV., básníkem Petrem Bezručem, inspiracemi dětských výtvarných prací zpracovávajících témata Egypt, Mýty a legendy či Křídla bájných tvorů, ale také s hudbou Wagnera, Beethovena, Liszta, Smetany, Dvořáka, Debussyho, Jakuba Jana Ryby, Vladimíra Mišíka, Radima Hladíka a hudebními soubory Yellow Sisters, Čankišou nebo Děsně Fajn. Na divadelní prkna jsem přizvali soubory Husa na provázku, Bílé divadlo, Divadlo Petra Bezruče, Buchtý a loutky, divadlo Drak, divadlo Radost a další s inscenacemi nejen pro dospělé, ale také pro děti. Celkový výčet festivalových programů hovoří o 18 divadelních

51. ROČNÍKU BEZRUČOVY OPAVY

představeních, 7 filmových projekcích, 12 výstavách, 8 literárních pořadech, 9 koncertech a dalších pořadech doplněných besedami, přednáškami nebo doprovodnými akcemi, které budou probíhat na Dolním náměstí v Opavě. Sečteno a podtrženo – můžeme se společně těšit na kulturu a uměním bohaté babí léto. Necht' se tedy snaha pořadatelů a kvalita nabízených pořadů blíží uměleckému imperativu, který před více než sedmi stoletími vyřkl v Japonsku Zaemi Motokijō:
„Překvapit zrak, potěšit sluch a rozeznít duši.“

Petr Rotrekl – dramaturg festivalu

středa 3. září ve 20.30 h.
Kostel sv. Václava

Inspirace: Dante Alighieri,
Jacques Le Goff, Francois
Rabelais, Miloslav Topinka,
Aron Gurevič, Kniha Jóbova
Scénář: Jan Číhal,
Vladimír Machek
Režie: Jan Číhal

Hrají: Jan Číhal, Šárka Nebojšová,
Petr a Luděk Jičínský, Rost'á Holman,
Zbyněk Popelka, Jakub Číhal,
Polda Kristin, Valter Kotterba,
Jana Sglundová, Eva Cyprichová

Občerstvení - Refrigerium
Bílé divadlo Ostrava

Divadlo jako OČISTEC UDÁLOSTÍ mezi NEBEM - Peklem a Zemí

*Jakub ve snách uviděl žebřík - ten se dotýkal svým hořejším okrajem nebes...
Po příčkách vystupovali a sestupovali andělé...*

Bible neříká nic o tom, jak nebesa fungují, ale jak se máme do nebes dostat.

*Honza Číhal – Jób – ve dnech 6.6. – 20.7.2007 byla provedena kurativní
radiochemoterapie pro zhoubný novotvar kořene jazyka
DG: C 13, nyní: kompletní remise...*

A RÁJ?
*Obnoví paměť jen na věci dobré, protože na špatné věci
se v ráji vzpomínat nesmí.*

Občerstvení - Refrigerium

Bílé divadlo Ostrava

Bílé divadlo Ostrava usiluje o šokující autenticitu hereckého projevu a spojuje výraznou literární inspiraci s prvky happeningu a performance. Toto volné umělecké sdružení se od svého vzniku v roce 1982 zabývá jevištními i paradivadelními experimenty. Představení Bílého divadla mají formu obřadu, hranice mezi divadlem a realitou je rozmazávána.

U zrodu Bílého divadla stáli mj. Jan Číhal, Luděk Jičínský a dramaturg Vladimír Machek. Podíleli se na mnoha hrách, které právem vzbudily rozruch - Hráz věčnosti, Antigona, Faust, Červený kohout letí k nebi, Poslední večere, Z tohoto obrazu už nikdy neodejdu a další.

Nejkontroverznější inscenace Ty, který lyžuješ (1997) vznikla na základě inspirace knihou kreseb Martina Velíška a stále vyvolává nadšené i pohoršené reakce.

Nová inscenace Občerstvení – Refrigerium byla poprvé uvedena v červnu 2008 na mezinárodním festivalu Divadlo evropských regionů v Hradci Králové.

Fotografických publikací o městě Opava vzniklo v průběhu let několik. Obvykle se soustředí na městské veduty, nejvýznamnější památky, krásně upravená prostranství. Právě ukončený projekt Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě je, jak doufám, v leccems výjimečný. Zatímco většina diváků si uvykla nacházet v knihách o městech pohledy na nejtypičtější, krásně opravené památky, které rámuji malebné záhony květin v popředí a blankytná obloha v dáli, tato výstava a doprovodný katalog nabízí osobní autorskou reflexi jedné lokality. Se všemi riziky, která jsou s tím spojena, přináší autoři fotografií – dvacet studentů a tři pedagogové školy - osobní pohledy na město, se kterým jsou spjati studiem nebo působením na Slezské univerzitě. Je přitom zajímavé, že jen jediný z těchto fotografů ve městě žije.

Opava očima studentů Institutu tvůrčí fotografie

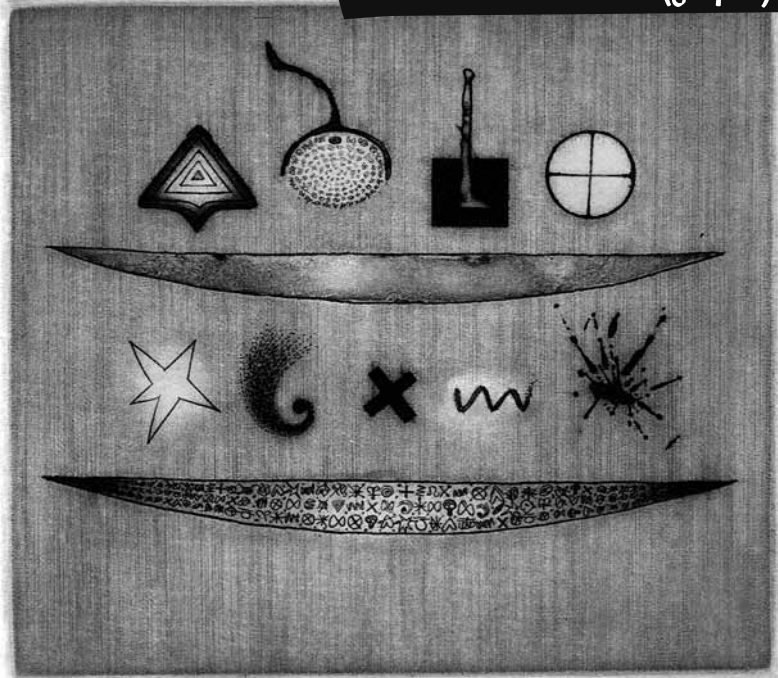
čtvrtek 4. září v 17.00 h. • Dům umění

Naším cílem bylo vytvořit studentům podmínky pro jejich tvorbu v rámci společně koncipovaného díla. Společný dokumentární projekt jim nabízí praktickou výuku spojenou s pocitem souzáležitosti, možnost konfrontování výsledků i příslib, že dobré práce neskončí doma v archivu, ale budou také nakonec prezentovány formou katalogu a výstavy. Zamýšleným smyslem projektu bylo mimo jiné přinést obyvatelům Opavy několik neobvyklých pohledů na své město. Autoři vytvořili fotografické soubory, které často zobrazují Opavu z osobitého úhlu a mohou Opavany inspirovat k mnohým zamyšlením o městě, kde žijí. V neposlední řadě bylo zamýšleno vytvořit široce pojatou reflexi doby a jednoho města prostřednictvím fotografie a umožnit tak mimo jiné i dalším generacím spatřit, jak byl vnímán život v jejich městě na počátku 21. století. Projekt Opava na prahu nového tisíciletí byl ve spolupráci se statutárním městem Opavou

zahájen ke konci roku 2003. V následujících letech se uskutečnilo několik společných tvůrčích dílen. Ještě na přelomu července a srpna se v roce 2004 konal první workshop, zaměřený na netradiční formy dokumentární fotografie, a krátce nato v srpnu téhož roku další workshop v prostorách mužských a ženských věznic. Na ně navázaly v létě 2006 a potom v říjnu 2007 dva workshopy zaměřené na domácnosti. Většinu těchto projektů vedl Jindřich Štreit nebo Tomáš Pospěch ve spolupráci s Jiřím Siostrzonkem. Řada dalších snímků vznikla, když studenti opakovaně sami přijížděli do Opavy a dlouhodobě pracovali na svých tématech. Zatímco v dřívějších projektech realizovaných Institutem tvůrčí fotografie, jako byly Lidé Hlučínska 90. let 20. století nebo pozdější Zlín a jeho lidé, jednoznačně dominovala černobílá momentní fotografie soustředěná na postižení sociálních vazeb, současní studenti v opavském projektu vykazují mnohem větší šíři pohledu. Jejich práce svědčí také o dobré obeznámenosti se soudobými fotografickými tendencemi ve světě, i o úsilí o hledání různých pojetí, jak reflektovat jedno místo. Proto v katalogu a výstavě najdeme širokou škálu pohledů od sociologického přístupu, subjektivního dokumentu, autorsky pojaté místopisné fotografie přes výrazný příklon k portrétní fotografii, až po konceptuální přístupy, které se objevují při fotografování architektury, krajiny i v tradičním hájemství dokumentární momentní fotografie. Pro dnešní Institut tvůrčí fotografie je charakteristické, že na opavském projektu pracovala také řada polských studentů. Opava je mnohovrstevnaté město se zajímavou architekturou, řadou firem, forem trávení volného času, krásných míst i osobností, a její zobrazení tak musí být nutně neúplné, s vědomým opominutím řady témat. Není ale nejdůležitější, co zobrazeno bylo? Jaké pohnutky vedly jednotlivé autory, že se věnovali právě těmto tématům a chtěli právě takto zachytit město, ve kterém studovali?

Tomáš Pospěch

Robert Jančovič (Slovensko) - Příběh světla (grafika)

Jsem o čtyři dny starší než profesor Robert Jančovič z Bratislavy, čehož využiji a z pozice staršího napíši tento článek k výstavě trochu netradičně.

Vše začalo v Opavě krátce po 2. světové válce. Se dvěma sestrami se kamarádila moje budoucí maminka a můj budoucí táta. Už se asi nikdy nedozvím, kdo a kdy a jak a proč — ale nakonec si můj táta vzal moji mámu a jedna ze sester se provdala za architekta Bauera a odstěhovala se do Bratislavy. Narodila se jí dcera Ludmila. A ta je pro naše povídání jednou z klíčových postav.

Musíme se vrátit do roku 1958. V lednu jsem se narodil

V roce 1980 se Robert oženil — vzal si již vzpomínanou Ludmilu Bauerovou, která se takto nevědomky stala prvním stupínkem k dnešní výstavě. Já v tomto roku pouze využíval děvčata k opisování ve škole. V roce 1981 se Robertovi narodil syn Robert. Mně se tehdy podařilo koupit první teoretickou knížku o sexu — Sexuální zrání mladého muže. Mimoto jsem stále kreslil a kreslil.

Od roku 1983 se akademický malíř a grafik Robert Jančovič věnuje volné tvorbě — grafice, kresbě a ilustraci a o rok později se mu narodí dcera Ludmila. V té době učím ve vesnické základní škole. Ale znáte to, učíte

pomalou seznamoval s jeho dílem.

V roce 1990 začal Robert Jančovič působit na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě na katedře grafiky jako odborný asistent a o dva roky později vedl oddělení volné tvorby, za další dva roky byl habilitován na docenta a v roce 1997 se stal vedoucím katedry grafiky. V současnosti je vysokoškolským profesorem. V té době jsem pracoval jako metodik kulturní činnosti, pak jsem se opět vrátil do školství a ve druhé polovině devadesátých let minulého století, kdy Robert Jančovič vystoupil na vrchol své kariéry, já po onemocnění a následné operaci spadl až na samé energetické dno lidského bytí a pomalu nabíral síly k základním životním úkonům a posléze i k vlastní tvorbě.

Ale to mi nevadí, začínám tedy znovu, podruhé. Jenže čtyřdenní náškok, který jsem zprvu měl na Roberta Jančoviče, se jaksi změnil a převrátil. Nyní má vysokoškolský profesor Robert Jančovič ve své tvorbě alespoň čtyřicetiletý náškok před tvorbou invalidního důchodce z Opavy. Ale ani toto mi nevadí. Čtyřicet roků zase není tak mnoho, aby se to nedalo dohnat.

Jistě už chápete, proč je výstava Roberta Jančoviče v Opavě a kdo jediný ji zde mohl zorganizovat. A téma festivalu „Mýty a legendy“ se nádherně hodí k Jančovičovým dílům. V nich je letošní téma abstraktně ukryto.

S panem profesorem Jančovičem se osobně neznáme. Nikdy jsme se neviděli a nesetkali, pouze jsme spolu jednou telefonovali, komunikujeme pouze přes internet.

Nevím, jestli vše, co jsem teď napsal, zná. Domnívám se, že nezná. Určitě nezná.

Například tak nějak vzniká výstava. Konkrétně zde přesně šedesát roků osud sprádal svoje nitky jednotlivých vztahů, rozdělil je do dvou republik, aby v novém tisíciletí udělal výtvarné zastavení v opavském Domě umění.

Váháte, zda navštívit výstavu Roberta Jančoviče? Neváhejte. V roce 2004 J. N. Mészáros o Jančovičovi napsal, že je to „autor zakládající umělecký směr, jehož vliv začíná být zřetelný mimo Slovensko po celé Evropě“. A v roce 2006 dodává: „... je jeden z nejznámějších grafiků uznávaný jako jeden z nejpozoruhodnějších v mezinárodním uměleckém světě.“

Dušan Urbaník

Jak se připravuje výstava

v opavské porodnici. A o čtyři dny později 29. ledna v Šali se narodil malý Jančovič. Dali mu jméno Robert. V roce 1973 nastupuje patnáctiletý Robert do bratislavské Školy uměleckého průmyslu a já do opavského gymnasia, ze kterého se záhy stalo gymnázium.

Po maturitě začal Robert studovat na bratislavské Vysoké škole výtvarných umění v ateliéru legendárního profesora Albína Brunovského. Já začal navštěvovat Palackého univerzitu v Olomouci. Sice jsem nestudoval nic výtvarného, ale alespoň jsem se poměrně dobře naučil lidskou anatomii a výtvarně jsem se vyráběl při kresbě histologických preparátů.

všechno možné, jen ne to, co chcete. Sice jsem učil svoji oblíbenou matematiku, ale výtvarnou výchovu ne a ne. Postupně a opatrně jsem navázal písemný kontakt s profesorem Albínem Brunovským a později jsem k němu jezdil na konzultace.

Po jedné bratislavské konzultaci jsem navštívil paní Bauerovou. Prozradila mi, že její dcera Ludmila má za manžela výtvarníka Roberta Jančoviče, žáka Albína Brunovského — a tady se smyčka historie dnešní výstavy začíná pomalu utahovat. Následující rok jsem na výstavě ve Slovenském kulturním institutu v Praze objevil Jančovičovy velké a nádherné grafiky. A tak jsem se

O zazděné slečně

Autor: František Navara - režie: Miroslava Halámková
výprava: kolektiv souboru - loutky: František Pešán
kostýmy: kolektiv souboru - hudba: František Lichovník

Hrají: OPAL (opavští amatérští loutkaři)
- Petra Šenková, Jan Grygar, Stanislav Polák,
Pavla Raabová, Pavel Rohan,
Miroslava Halámková,
František Lichovník

neděle 7. září
v 10.00 h. a 16.00 h.

Loutkové divadlo

Pohádka vypráví o naplněné lásce Kyzherta a Adélky, kterým okolí nepřálo a nástrahy kladlo.

Loutkářský soubor OPAL vznikl v roce 1972 a mnoho let pracoval pod vedením Naděždy Miškovské. Členové souboru se zaměřili na hraní s odkrytým vedením loutek. Snažili se hledat nové formy a prostředky současného loutkového divadla a navázat co nejbližší kontakt s dětským divákem. To vše přispělo k tomu, že jejich inscenace byly úspěšné a soubor byl mnohokrát oceněn na přehlídkách. Od roku 1992 vede soubor Miroslava Halámková, která se ujala také práce režisérky.

Cena Opavská Thálie, vyhlášená
v roce 2004 z popudu manželů Klazarových, bývalých
dlouholetých členů opavského divadla, bude letos udělena již
počtvrté. Od její druhého ročníku je její udělování součástí bohatého programu
multizánrového festivalu Bezručova Opava, kde obohacuje jeho divadelní část. Cena
je udělována výhradně členům Slezského divadla, takže toto ocenění je přínosem nejen pro
samotné oceněné umělce, ale má účinný dopad i na kulturní život Opavy, protože podněcuje divadelní
umělce působící v našem městě ke kvalitním výkonům, které tak přinášejí občanům města a širokého

WILLIAM SHAKESPEARE: JAK SE VÁM LÍBÍ

okolí navštěvujících představení Slezského divadla výjimečné umělecké zážitky. Cena se uděluje vždy za
uplynulou divadelní sezonu a to ve dvou uměleckých oborech – za činohru a operu. Komisi pro
udělování ceny tvoří zástupci institucí, jež určitým způsobem ovlivňují opavský divadelní
život – odborně, organizačně nebo finančně. Procedurálně pečuje o všechny
záležitosti s cenou spojené Matice slezská, která po celou dobu své aktivní
činnosti v minulosti vždy byla těsně spjata s českým divadlem
v Opavě. Pro výběr kandidáta na cenu

komise po celý rok pozorně sleduje
výkony opavských divadelníků, aby její konečný verdikt
byl dostatečně fundovaný. Divadelní repertoár Slezského divadla
a jeho dvousouborové složení však ne vždy dává jeho pracovníkům dostatečnou
příležitost k mimořádným výkonům, proto komise někdy přihlíží i k dalším okolnostem,
které podporují přiznání ceny. To však nijak nesnižuje její hodnotu, kterou se její dosavadní
nositelé oprávněně pyšní. Těch je zatím šest: v oboru činohra jsou nositeli ceny Opavská Thálie
H. Vaňková, K. Zerdalogle a I. Lebedová, v oboru operním pak M. Vojta, Z. Mervová a A. Škurhan. Letos

Cena Opavská Thálie počtvrté

k nim přibudou další, kterým bude cena slavnostně předána před první premiérou nové divadelní
sezony v neděli dne 7. září. Věříme, že idea ceny Opavská Thálie povzbudí nejen její nové nositele,
ale také ostatní členy obou souborů Slezského divadla v Opavě k novým významným
uměleckým výkonům na prknech, která znamenají svět.

Vlastimil Kočvara

neděle 7. září v 19.00 h.
Slezské divadlo

Geniálního dramatika Williama Shakespeara není třeba představovat. O jeho osobě i jeho díle byly popsány tisíce stran. Většina her se stále pravidelně objevuje na všech divadelních jevištích světa. Jako autor zasáhl do všech oblastí dramatu, v nichž vytvořil hry blízké nejširším vrstvám lidí minulých staletí, ale také našeho tisíciletí. Slezské divadlo proto nabízí pestrý průřez jeho dílem – přes komedie, tragédie, hry fantazií, pohádkové i tragikomedie – s cílem moderně zinscenovat pět jeho slavných her. Ačkoliv hracím prostorem bude jedna univerzální scéna (s variabilními obměnami v závislosti na zvoleném titulu), jak tomu bylo za časů Shakespearových, režie se ujmou výrazní tvůrci, jejichž rukopis je natolik odlišný, že tímto způsobem zprostředkují originální, moderní pohled na dramatikovo dílo. Tímto projektem chceme nechat promlouvat autorův humor, fantazii,

odvrácenou stranu našeho života, našich povah. Odkrývá nám rovněž to, jak často se dokážeme mýlit v citových záležitostech a jak působíme komicky, když jsme nekontrolovatelně zahlceni svými city i vášněmi. Tato komedie je krutá i laskavá, snová i realistická zároveň. Ústřední příběh se odehrává kolem krásné dívky Rosalindy, jež je na útěku a je nucena vydávat se za muže. Toto dvojnictví pořádně zamíchá s osudy dalších postav – nejen mužských, ale i ženských. Společníci při jejich útrapách jí je další půvabná dívka Célie. Pro obveselení s sebou mají jako doprovod bláznivého šaška. Hra, která je inspirována pastorálními příběhy, se z velké části odehrává v tajemném, místy až snovém Ardenském lese, jenž skrývá mnohá nečekaná překvapení.

jedinečné vidění světa a lidí, kteří jsou mnohdy jen herci svých příběhů, lidí obyčejných i vznešených, chceme nechat ožít velké příběhy lásek i nenávisti – a zveme Vás do hlediště, abyste tak spolu s námi sledovali hry, které budou vybízet tvůrce i v dalších stoletích k inscenování – a jež budou stále přitahovat diváky.

Prvním titulem sezony je komedie Jak se vám líbí v překladu Martina Hilského a režii Zdeňka Černína.

Mimo jiné se v ní také říká: „Celý svět je jeviště a všichni lidé jenom herci. Mají své příchody a odchody, za život každý hraje mnoho rolí.“ Shakespeare ji napsal kolem let 1598 – 1600, během posledních let vlády královny Alžběty. Autor se mírně inspiroval prozaickou romancí (Rosalynde), jejímž autorem je Thomas Lodge. Jak se vám líbí může být vnímána také jako mírně hořká komedie.

A hořká proto, že poodhaluje

SHAKE 'N' SPEAR

5 v 1 ➔ 1 v 5

/SHAKESPEARE NA SCĚNĚ SLEZSKÉHO DIVADLA/
ANEB SEZONA, KTERÁ VÁS ZASÁHNE

Slavnostní premiéra a zahájení shakespeareovského projektu se uskuteční 7. září 2008 v 19 hodin. V režii Zdeňka Černína, ve scéně a kostýmech hostujícího Jana Duška, s hudbou Davida Rottera a v dramaturgii Blanky Fišerové uvidíte: Sabinu Muchovou, Michala Stalmacha, Kostase Zerdalogu, Hanu Vaňkovou, Martina Valoucha, Petra Strenáčka, Daniela Volného, Emanuela Křenka j. h., Matěje Kašíka, Zdeňka Černína, Martina Tábořského, Jakuba Stránského, Ivanu Lebedovou, Kamilu Srubkovou, Hanu Baroňovou nebo Blanku Fišerovou a další.

V rámci slavnostního večera proběhne také předání cen Opavské Thálie za nejlepší herečky a pěvecké výkony v uplynulé sezoně. Zveme Vás nejen na zahájení výjimečného projektu, ale také ke zhlédnutí dalších titulů, které připravujeme.

Blanka Fišerová

Zahájení doprovodných akcí

pondělí 8. září 17.00 h.

Doprovodné akce Bezručovy Opavy 2008

Doprovodné akce každoročně k Bezručově Opavě neodlučitelně patří. Letos jsme se je rozhodli „zhustit“ do jednoho týdne tak, aby každý ze dnů 8. – 12. září navečer patřil na Dolním náměstí hudbě a divadlu, aby se zde od 17 hodin hrálo, byla otevřena vinárna a občerstvení pro diváky a aby se návštěvníci doprovodných akcí mohli k jejich sledování posadit a v klidu relaxovat.

Přijměte tedy pozvání ke sledování koncertů a představení, které vám nabízíme.

8. 9. 2008 17.00 fanfáry z věže Hlázky
17.10 DSS Štěk Opava – pohádka Otesánek
18.15 – 20.30 BIG-BAND – koncert
9. 9. 2008 17.00 – 18.30 BLUEGRASS Comeback - koncert
18.45 – 20.30 KARAVANA – country koncert
10. 9. 2008 17.00 loutkoherecký soubor OPAL - pohádka Bezhlavý rytíř
18.30 – 20.30 NABOO BAND - koncert
11. 9. 2008 17.00 – 19.30 Dechový orchestr ZUŠ Opava + skupina mažorettek AMA
12. 9. 2008 16.00 – 21.00 Chodníčky k domovu
– mezinárodní folklorní festival
13. 9. 2008 9.00 – 12.00 Chodníčky k domovu
– mezinárodní folklorní festival

Chodníčky k domovu 2008

Tento název má tradiční festival národopisných souborů, který se od roku 1986 koná pravidelně každý rok v Opavě. V letošním roce má festival mezinárodní náplň – jeho hosty budou kromě souborů z opavského Slezska také soubory zahraniční.

Těšit se můžeme na regionální soubory – představí se Úsměv, Vrtek i Ischias z Opavy, Burianky z Bolatic, Bejatka ze Štítiny, Srubek ze Štěpánkovic.

Pozvání k účasti na festivalu přijal soubor Obreška z Chorvatska, soubor Lužica z Německa a soubor Wilamovice z Polska. Slovenský folklor nám předvede ostravská Šmykňa, hanácké tance uvidíme v podání souboru Olešnica.

A na úvod sobotního průvodu vystoupí krojovaná opavská dechovka Slezská kapela. Příznivci lidového umění se tedy v pátek 12. (od 16 do 21 hodin) a v sobotu 13. září (od 9 do 12 hodin) mají opravdu na co těšit.

Jaroslava Poláková

Filmy s tematikou Tibetu: **Velký den zničení démona**
a **V kruhu znovizrození** – projekce a beseda s režisérem Viliamem Poltikovičem

Film Velký den zničení démona je součástí sedmidílného dokumentárního seriálu Duše východu, který se zaměřuje na nejrůznější projevy duchovního života na území dnešní Indie. Seriál vznikl ve Studiu 61 T. Formáčka KF a.s., autorem a režisérem celého projektu je Viliam Poltikovič. Natáčení probíhalo od začátku prosince 1991 do konce února 1992, filmový štáb procestoval po Indii různými dopravními prostředky přes 18000 km. Jiný díl seriálu, nazvaný Poutníkem v Indii, můžete zhlédnout ve čtvrtek 11. září.

Velký den zničení démona

Film se odehrává v Malém Tibetu, což je název Odedávna tu žijí Tibetané a na rozdíl všechny památky, se zde dochovala klášterů, které jsou dosud činné. v této „měsíční krajině“, ale mnichů v několika kláštorech. Zároveň vidíme jedinečnou velkolepého Himálaje a vzácné V kláštře Spitok jsme svědky převlečení do symbolických kostýmů dosahují spojení s démony a bohy a pomoci zimy přišli z celého okolí, význam lidského života, boj dobra se zlem. Jde o zvláštní druh duchovní lidové zábavy, kde se poučení, hrůza a napětí střídá se smíchem a uvolněním.

Jedinečným zážitkem je i tibetský pohřeb - působivé barevné oblečení lamů, zvláštní hudba, zpěv manter, modlitby, oběti a směřování duše zemřelého tak, aby dosáhla v posmrtném stavu klidu a správného cíle. Komentátor nás seznámí s tibetským pojetím smrti, což dokreslí citace z tibetské knihy mrtvých.

pro oblast Ladakh na území severozápadní Indie. od velkého Tibetu, kde Číňané zničili téměř řada neporušených původních středověkých. Poznáváme náročný život vesničanů zejména svérázný život tibetských soustředěných kolem řeky Indus. architekturu klášterů na pozadí výtvarné památky.

jedinečné starobylé slavnosti Gutor. Mniši a masek se uvádějí do mediálního stavu, tance předvádějí lidem, kteří sem uprostřed kruté

pondělí 8. září v 18.00 h.

Refektář DU

pondělí 8. září v 18.00 h.

Refektář DU

V kruhu znovuzrození

Hlavním motivem dokumentu je pout' kolem hory Kailás. Tato hora je posvátná pro buddhisty, hinduisty, džinisty a bönisty. Kailás má tvar pyramidy, na každou světovou stranu pod ním pramení velká asijská řeka. Je považován za osu vesmíru, střed světa. Kailás se nachází v západním

i fyzicky nejnáročnější náboženskou pout' na zemi. Prostřednictvím poutníků poznáváme také jejich duchovní pojmání hodnoty v životě Tibetánů totiž materiální.

Pozoruhodný a pro nás inspirující je během života na smrt připravují, berou životu v nekonečném koloběhu existencí

Film byl oceněn na festivalech Ekofilm v Českém Krumlově (2004), Tourfilmu v Karlových Varech (2004) nebo Eco Ohríd Makedonie (2005).

Tibetu a cesta kolem něj představuje psychický pout' na zemi.

nejen běžný život Tibetánů, ale světa a jejich bytí v něm. Duchovní jednoznačně převyšují hodnoty

tibetský koncept smrti. Tibetané se jí jako šanci, předěl k novému a lepšímu v různých sférách bytí.

Scénář a režie: Viliam Poltikovič

Kamera: Viliam Poltikovič

Střih: Milan Justin

Hudba: Ladislav Faktor

Režisér, scenárista, kameraman,
fotograf a spisovatel. Dosud natočil více
než 120 filmů a pracuje
zejména pro Českou
televizi.

Po studiu na gymnáziu
v Českých Budějovicích
a Fakultě jaderné
a fyzikálně
inženýrské ČVUT
v Praze pracoval
v Československé
televizi Praha jako
asistent střihu
a vzápětí studoval
na FAMU na Katedře
dokumentární tvorby (1979–1984).

Před rokem 1989 točil filmy
s psychologickou a sociologickou
tematikou, po roce 1989 se
zaměřuje na dokumentární
filmy s převážně duchovní
tematikou - např. Mexiko:

Země opeřeného
hada (1999), Čína:
Neuchopitelný Tibet
(2002), Bhútán:
Poslední pohádkové
království (2003),
Zkusit to může každý
aneb Odkaz Matky
Terezy (2003), Dotek
z druhého břehu
(2006) a další.

Viliam

Poltikovič

(výstava kombinovaných technik)

Olga Ivanovna Bělskaja - OCHRÁNCE ČASU

Olga Ivanovna Bělskaja se narodila 6. října 1979 v běloruském Brestu. Po ukončení střední uměleckoprůmyslové školy vystudovala Puškinovu univerzitu, obor Národní umělecká řemesla. Žije a pracuje v městě Brest v jihozápadní části Běloruska. Pracuje jako umělecká designerka.

V České republice představuje svoji tvorbu již podruhé. Loni vystavovala v nedalekém Hlučíně, letos nás seznámí se svými kresbami v galerii opavského knihkupectví LIBREX.

Doménou Olgy Bělskej je kresba. Kresba tužkou, tuší, dokonce kreslí i štětcem. Její tvorba má blízko k ilustraci. Ve svých dílech neřeší celospolečenská aktuální témata, ale vychází z lidové tradice svého národa, z běloruských i světových pohádek a pověstí.

Kresby nebývají osamocené, autorka je řadí do cyklů – Lovci ptáků, Čajová princezna, Ochránce času, Pohádky. Kompozice jednotlivých děl často vychází z lidového výtvarného umění, samotné zpracování postav, zvířat i věcí však autorka vytváří svým vlastním rukopisem. Používá kresbu tužkou, tuší a s akvarelovou podmalbou či „kreslí“ i štětcem namočeným do akvarelové barvy. Někdy před prací pokrčí papír a při tvorbě pak následně využívá náhodně vytvořené struktury. Do některých kreseb autorka vlepuje kousky fotografií nebo ústřížků z barevných časopisů.

Do malého formátu klasického bílého výkresu Olga Bělskaja vměstňuje toho co nejvíce, vše se jeví jako stavebnice a tím nutí diváka, aby se pozorně vnořil do výjevu a aktivně začal rozlišovat, co je na obrázku podstatné a co podružné.

Dušan Urbaník

Autorčina webová adresa: www.buruart.narod.ru

úterý 9. září v 16.30 h.
Knihkupectví LIBREX – galerie LIBREX

Tvorbu ukrajinského výtvarníka Sergeje Hrapova sledují asi deset let v katalogích různých mezinárodních přehlídek a soutěží exlibris. Letošní téma festivalu „Mýty a legendy“ přesně odpovídá autorově tvorbě, a tak pozvání umělce a představení jeho grafických listů opavskému publiku se tento rok přímo nabízelo. Výsledek dvouleté přípravy můžete nyní zhlédnout v Památníku Petra Bezruče.

Sergej Hrapov se narodil v roce 1956 ve Lvově na Ukrajině. Jako mladý člověk těžce nesl dobové příkazy a nařízení (Ukrajina tehdy patřila do

Sergej Hrapov

Svazu sovětských socialistických republik). Po různých životních zkušenostech rozhodl se vrátit ke své lásce z dětství – ke knihám. Vystudoval knižní ilustraci v Ukrajinském polygrafickém institutu Ivana Fjodorova a zpočátku se věnoval pouze ilustraci a kresbě. Stal se členem Svazu umělců

Ukrajiny a později i členem Rakouské společnosti exlibristů.

Knižní značku (exlibris)

začal vytvářet od roku 1991 a postupně se dostával do povědomí sběratelů a objednavatelů exlibris z celého světa. Začal obesílat mezinárodní přehlídky a soutěže exlibris

(výstava grafik)

a úspěchy se dostavily. Získal ceny za exlibris v Polsku, USA, Kanadě, Bulharsku, Turecku a v Číně. Od roku 1991 vytvořil přes 120 knižních značek pro sběratele z celého světa.

Počátkem devadesátých let minulého století na jednom mezinárodním školení lektor ze Švýcarska předpokládal, že se Česká republika stane jakousi spojnicí mezi západní a východní kulturou. Na Západě údajně kultura stagnuje, zatímco na

MÍSTO POD SLUNCEM

Východě po pádu sovětského bloku se kultura bude rozvíjet. Českou republiku coby „spojnici kultury“ jaksi nezaznamenávám, ale v následném měl Švýcar pravdu. Alespoň v oblasti tvorby exlibris v celosvětovém měřítku. V současné době tomuto oboru vévodí umělci převážně z Ruska, Ukrajiny, Běloruska, Bulharska, Slovenska, Polska. Dříve celosvětově uznávané české exlibris delší dobu ztrácí na svém významu.

Sergeje Hrapova můžeme řadit mezi současné světové excelentní tvůrce exlibris. V Opavě představí kromě exlibris i svoji ostatní grafickou tvorbu.

Dušan Urbaník

Adresa autorových internetových stránek: www.hrapov.com

úterý 9. září v 17.00 h.

Památník Petra Bezruče

úterý 9. září ve 20.00 h.
Loutkové divadlo

Střepy života

Sny se stávají životem a život
je protkáván sny...
V každé kultuře jsou problémy stejné,
liší se jen řešením...
Boj mezi realitou každodenního života,
snovým světem a vírou v nadpozemské síly...
Všichni lidé sní o tomtéž, jen každý trochu jinak...
po svém...

Toto jsou témata, jimiž se zabývá představení
inspirované krásou a poetičností písní české
vokální skupiny Yellow Sisters. Tánc se stává
obrazovým ztvárněním písní, z nichž každá
vyjadřuje jiné téma... téma života.

Účinkující:

Zpěvačky: Bára Vaculíková, Lucie Hlava Goldin,
Antonie Tereza Nyas, Léňa

Tanečnice: Dana Měřimská, Sára Kolářová,
Kristýna Daňková, Aya Řezaninová

Choreografie: Aya Řezaninová

Light-design: Monika Rebcová

Hudba: Yellow Sisters

Zvuk: Adam Bezdek

Kostýmy: Nika Nauschová

Představení je realizováno ve spolupráci
s DDM Ullita, tanečním studiem Naboso, divadlem Ponoc,
Tánc Praha o.s.

Oidipus

(komplexně) **HoME**

Koncept a režie: Howard Lotker • dramaturgie: Soudja Lotker • hudba a zvuk: Jan Burian
• scéna a kostýmy: Philipp Schenker • produkce: Olga Plchová
• spoluautoři a herci: Daniela Voráčková, Andrea Miltner, Carli Jefferson,
Alexander Komlosi, Josef Rosen

středa 10. září v 18.00 h. a 21.00 h.

čtvrtek 11. září v 10.00 h. - pro školy

Kostel sv. Václava

Oidipus (komplexně), či snad oidipovský komplex?!

Tvůrčí skupina HoME nenabízí obyčejné divadlo, nýbrž divadlo jako hru měnící se díky aktivní účasti publika. Každé představení tak může skončit jinak.

Tématem, inspirací či platformou představení byla režiséru Howardu Lotkerovi klasická řecká tragédie o Oidipovi. Na základě starého příběhu se snaží vyprovokovat hru, v níž splyne otcovrazečný krvavěmilný příběh krále Théb s názory, osobními osudy a momentálními náladami publika. Projekt Oidipus (komplexně) pracuje s principy interakce, které umožňují divákům nově objevit klasický text svým vlastním zapojením do hry.

Skupina s mezinárodním obsazením HoME se starořeckého tématu chopila po svém a navázala tak na svůj úspěšný projekt bytového divadla DOMA/AT HOME, za nějž byla v roce 2006 vyznamenána hlavní cenou festivalu Next Wave.

Divadlo HoME zkoumá každodenní životní prostor a život člověka za použití prostředků divadla, performance, užitého umění a pohybu a zároveň klade důraz na hru a podíl publika na procesu tvorby. Nabízí způsob zkoumání základů divadla a podstaty člověka uvolněným a otevřeným způsobem.

Filmy s tematikou Indie:

Poutníkem v Indii

a

Kapka z poháru
nesmrtelnosti

Poutníkem v Indii

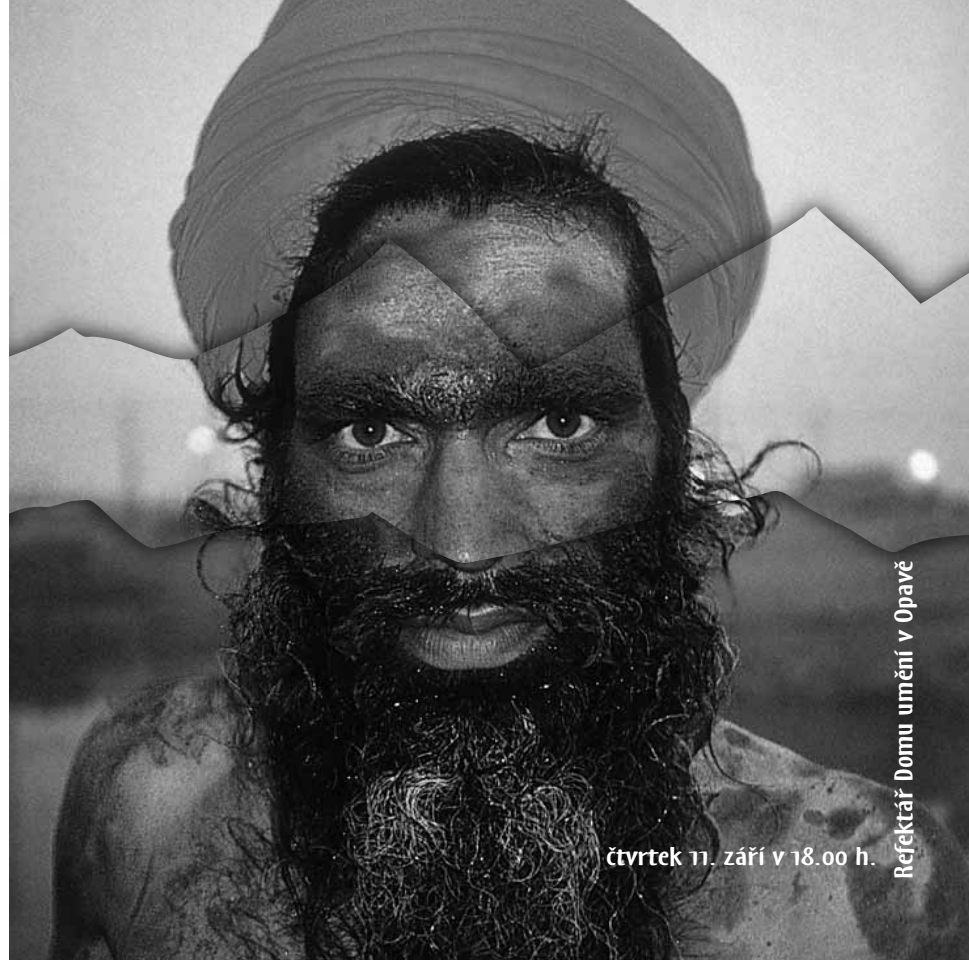
Filmová pouť začíná ve věčném městě Váranaši, nejposvátnějším poutním místě všech hinduistů, kteří sem přicházejí vykonat očistnou koupel nebo i zemřít, aby byli spaleni na posvátných březích Gangy. V hlavním městě Dillí je centrum hinduistického života v chrámovém komplexu postaveném

Bírlou. Díky komentáři poznáváme vývoj hinduistické víry během čtyř tisíciletí. Na jihu města najdeme významnou muslimskou památku Kutub minár se slavným nerezavajícím sloupem z čistého železa. Nejkrásnější a nejproslulejší muslimskou památkou je pomník lásky - Taj Mahal v Agře. Významné památky nalézáme i v Jodhpuru a Jaipuru - vedle chrámů a palácové architektury je zde i pozoruhodná astronomická observatoř. V západní Indii se setkáváme s překrásnou architekturou džinistických chrámů. Mnoho krásných a významných poutních míst skýtá i oblast Himálaje. Jsou s nimi často spojeny příběhy bohů z hinduistické mytologie. Vstupním městem do Himálaje je Haridwar, kde se denně koná ohňový obřad Gangapoodja, jeden z nejkrásnějších hinduistických obřadů.

Kapka z poháru nesmrtelnosti

Jen jednou za 144 let nastává správná konstelace hvězd pro největší duchovní slavnost na světě. Odehrává se v Indii na soutoku

posvátných řek Gangy a Jamuny. Říká se jí Mahákumbhaméla neboli Velká slavnost poháru. Ta poslední proběhla v lednu a únoru roku 2001 a sešly se tu miliony poutníků, asketů, jóginů, sádhuů, mudrců. Očistnou koupel podstoupilo neuvěřitelných 30 milionů lidí, což bezesporu představuje největší a nejbizarnější setkání lidí, jaké se kdy konalo. Přitom vše proběhlo v atmosféře vnitřního klidu, radosti a povznesení – tím se Mahákumbhaméla stává velkou výzvou lidstvu na prahu třetího tisíciletí. Film získal Hlavní cenu na festivalu etnografických filmů v Bělehradě (2002) či Diplom Unesca na festivalu v Makedonii (2003).
Námět, scénář a režie: Viliam Poltikovič • střih: Milan Justin • kamera: Michal Hýbek

čtvrtek 11. září v 18.00 h.

Literární večer celostátní soutěže prózy autorů do 35 let Hlavnice A. C. Nora

Soutěžní ročník Hlavnice A. C. Nora 2008 byl vyhlášen v září 2007 a ukončen v září 2008. Slavostní vyhlášení vítězů soutěže je součástí kulturního festivalu Bezručova Opava. Zasláné soutěžní práce hodnotí anonymně porota, jmenovaná Obcí spisovatelů, střediskem Ostrava, Ústavem bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě a Sdružením Hlavnice A. C. Nora. Do ročníku celostátní soutěže Hlavnice A. C. Nora 2008 bylo zasláno od 28 autorů z celé republiky 33 soutěžních prací na 274 stranách.

V rámci kulturního festivalu Bezručovy Opavy organizátoři připravili literární večer, sestavený z prací autorů soutěžního ročníku 2008. Tento večer má již svou tradici a bude se konat v pátek 12. září 2008 v Památníku Petra Bezruče v 18 hodin. V pořadu vystoupí ve vlastní režii manželé Pavlíčkoví, členové souboru Divadla loutek z Ostravy.
Za výbor sdružení

Ing. Jiří Pecháček

pátek 12. září v 18.00 h.
Památník Petra Bezruče

- přehlídka rockových
kapel a křest nového CD
- host: Čankišou

Již počestě se v rámci Bezručovy Opavy uskuteční koncert, jehož cílem je zmapovat opavskou a regionální hudební scénu. Každá vybraná kapela se nejen zúčastní společného koncertu, ale také nahraje ve studiu dvě skladby, které budou součástí vydávané kompilace, jejíž křest proběhne 12. září 2008 v Lidovém domě v Opavě.

Představí se kapely:

HC3

INSANE

MANIPUL ROCK
PROTI SMĚRU
PORUCHA UCHA
THE AIR

Hostem koncertu v Lidovém domě bude brněnská skupina Čankišou. Založili ji původně bigbeatová muzikanti v roce 1999. Za pomoci world music a originálně opřeli svou tvorbu o legendu dávného jednoohavého lidu Čanki. Za téměř 10 let existence se kapela pracovala až k samotné špičce české

world
music

a vydala několik úspěšných desek (Hudba lidu Čanki, Densé ju, Gamagai, Lé La). Oprostíme-li se od prvoplánového vnímání neobyčejně znejících slov a exotických zvuků, vlastně nejde o nic jiného než řádně nabroušený rock, tepající vynalézavými rytmy a vládnoucí silnými melodiemi. Čankišou pravidelně bází festivalové vody domácí (Rock for People, United Islands, Trnkobraní,...) i zahraniční (V4 Summerfest 2008 v Maďarsku, Amsterdam Roots festival 2007 v Holandsku, Klapeta Jazz Festival 2005 v Litvě a dále). Čankišou se svou fúzí různých etnických vlivů na rockovém základě a bohatou sbírkou exotických nástrojů roztančí posluchače kdekoli na světě.

Altrock VI.

pátek 12. září v 19.00 h.
Lidový dům

Kapela hraje v obsazení:
Karel Heřman – zpěv
Zdeněk Kluka – zpěv, bicí, perkuse, balafon, blasakoredeon, tahací harmonika
David Synák – didjerido, flétny, altsax, soprán sax, jinagovi, perkuse, sbor
Martin Krajíček – mandolína, kytara, sbor
Jan Kluka – djembe, perkuse, bicí, trabuka, yarin, sbor
René Senko – tenorsax, perkuse, sbor
Roman Mrázek – baskytara, sbor

Dny evropského dědictví 2008

Památky v krajině a krajina jako památka

V sobotu 13. září 2008 budou v Opavě zpřístupněny tyto objekty:

Arboretum je proslulé množstvím cizokrajných i domácích dřevin. Sbírkou budoval Q. Riedel v letech 1906-1928, od roku 1958 je součástí Slezského zemského muzea v Opavě. Na 23 ha dendrologické expozice a ve skleníkovém areálu se pěstuje 7 tisíc druhů rostlin, nejcennější jsou exponáty z Riedelovy sbírky.

Arboretum bude v rámci EHD otevřeno 13.9.2008 zdarma pro veřejnost, a to v době od 8.00 do 18.00 hod.

Bývalý palác Razumovských — dnešní Slezský ústav - Palác byl zbudován v letech 1891-1893 rodem Razumovských, pocházejícím z Ukrajiny, a měl na svou dobu moderní technické vytápění v podobě ústředního topení, moderní hygienické zařízení a rozvody vody.

EHD nabízí možnost prohlídky Slezského ústavu s průvodcem a odborným výkladem o historii objektu a současnosti této významné vědecké instituce. Zájemci si mohou prohlédnout interiér budovy i přilehlou zahradu. Sraz účastníků bude před hlavním vstupem do budovy.

Památka bude otevřena pouze v době prohlídky, která proběhne 13.9.2008 v 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00 hod. — vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Kaple Božského Srdce — Marianum - Kaple bazilikálního typu byla postavena podle projektu A. Bartela v letech 1907-1909. Interiér byl vymalován v beuronském stylu v l. 1923-1930 benediktinským mnichem Antonínem Vrbíkem.

Památka bude otevřena pouze v době prohlídky, která proběhne 13.9.2008 ve 14.00 hod. — vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Stalo se již dobrým zvykem, že díky celoevropské akci zvané Dny evropského dědictví (zkratka EHD — z ang. European Heritage Days), jejímž cílem je „hledání cest ke kořenům naší, evropské i světové civilizace a hledání identity jedince žijícího ve 21. století, ve stále více se globalizujícím světě“, jsou také opavské veřejnosti zdarma zpřístupněny zajímavé místní objekty a památky. Návštěvníci si některé z nich mohou prohlédnout i s odborným výkladem.

sobota 13. září

Kaple sv. Kříže — Švédská kaple — Kaple byla zřízena opavským knížetem Přemkem I. jako zádušní svatyně. Spodní část osmiboké centrální stavby s nárožními pilíři navazuje na horní neomítnutou část s tuftovými architektonickými články. Kaple je vzácnou ukázkou slezské cihlové gotiky a v jejím interiéru se nacházejí pozůstatky unikátního cyklu nástěnných maleb z počátku 15. století zachycujících výjevy z Apokalypsy. Průvodce představí návštěvníkům prostory stavby a seznámí je s její zajímavou historií.

Památka bude otevřena 13. 9. 2008 v době od 10.00 do 15.00 hod. a budou tu také probíhat prohlídky s průvodcem, a to v těchto hodinách: 10.00, 12.00 a 14.00. Absolvování prohlídky nebude omezeno časovými vstupenkami.

Kostel sv. Alžběty — V sousedství proboštského kostela (dnes konkatedrály) postavil řád německých rytířů gotický kostelík, původně gotickou kapli sv. Alžběty. V ní se dochoval obraz sv. Alžběty Durynské od F. I. Leichera, který budete mít možnost zhlédnout v čase níže uvedených prohlídek.

Památka bude otevřena pouze v době prohlídky, která proběhne 13. 9. 2008 v 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00 hod. — vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Městské koupaliště — V letech 1930-1931 bylo v Městských sadech podle projektu opavského architekta Otto Reichnera postaveno koupaliště pro 3000 lidí. Hlavní bazén je rozdělen na dvě poloviny - pro plavce a neplavce. Vedlejší dětské brouzdaliště je ozdobeno sochami od akademického sochaře Josefa Obetha. Více informací získáte v době prohlídky areálu a budovy koupaliště.

Památka bude otevřena pouze v době prohlídky, která proběhne 13. 9. 2008 v 9.30, 11.30, 13.30 a 15.30 hod. — vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Městský hřbitov — židovská část městského hřbitova — Za doprovodu členů zájmového sdružení AREKA, kteří se podíleli na vyčištění a částečné obnově židovského hřbitova, si budete moci projít tuto oddělenou část městského hřbitova. Židovský hřbitov se nachází za smuteční síní, je přístupný pravou branou. V době prohlídek můžete naslouchat výkladu o jeho historii i některých osobnostech, které zde našly místo posledního odpočinku.

Prohlídky začínají 13. 9. 2008 v 10.00 a ve 13.30 hod. — bez časových vstupenek, možnost vstupu i mimo prohlídky, a to v době od 10.00 do 15.00 hod.

Památník čs. opevnění a armády v Opavě — Milostovicích

- Památník tvoří tři pevnosti a dvě pevnůstky. Pevnost OP-5 25 U trigonometru - dvoukřídlý oboustranný pěchotní srub III. stupně odolnosti, jehož dva pancéřové zvony dodatečně osadili až za okupace, je již téměř obnoven do stavu z roku 1938. V areálu se každoročně konají velké ukázky obrany čs. opevnění.

V areálu bude probíhat 13. 9. 2008 v době od 12.00 do 18.00 hod. velká bojová ukázka s názvem „Nám tvrz - nepříteli hráz“ k 90. výročí vzniku čs. armády (průřez vojenskou historií do dnešních dnů). Uvidíte množství vojenské techniky, letecké vystoupení nebo také lehký tank LT vz. 38 z VHU Praha. Vstupné: 80,- Kč dospělí, 40,- Kč děti.

Další informace na www.opevneni-milostovice.com

Zemský archiv — možnost prohlídky zemského archivu s průvodcem a odborným výkladem o historii objektu a současnosti této významné instituce. Zájemci si mohou prohlédnout historický sněmovní sál a badatelnu, kde bude instalována výstava archiválií. Sraz účastníků bude ve vestibulu budovy.

Památka bude otevřena pouze v době prohlídky, která proběhne 13. 9. 2008 v 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00 hod. — vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Časové vstupenky na prohlídky s průvodcem do jednotlivých objektů je možné získat v Městském informačním centru (Horní náměstí 67, Opava) od 1. 9. do 12. 9. 2008.

Monika Štěpánková

Vyhlášení výsledků celostátní soutěže prózy autorů do 35 let Hlavnice A. C. Nora

sobota 13. září v 14.00 h.
Kulturní dům Hlavnice

Jako každoročně proběhne slavnostní vyhlášení výsledků celostátní soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora v Kulturním domě v Hlavnici v sobotu 13. září 2008 ve 14 hodin. Autoři soutěže si v odpoledním programu nejen převezmou ceny od odborné poroty soutěže, ale mohou konzultovat svou soutěžní práci s přítomnými porotci a spisovateli. Právě tato konzultace má pro autory největší význam kromě toho, že v soutěži si mohou porovnat úroveň své práce s jinými autory.

Odborná porota soutěže Hlavnice A. C. Nora 2008 ve složení doc. PhDr. Jiří Urbanec, CSc., předseda, Mgr. Věra Frydrychová, Mladecko, Bc. Marek Chovanec, Opava, Lydie Romanská, Ostrava, Miroslav Stoniš, Ostrava a JUDR. Oldřich Šuleř, Ostrava, vyhodnotila soutěž prózy následovně:

Mléko s medem	Mgr. Němec	Jan	Brno	1. místo
49 minut	Ing. Pískovský	Daniel	Odolná Voda	2. místo
Acheron	Mgr. Štarková	Petra	Brno	3. místo
... svět jako domeček panenky ...	Dostál	Tomáš	Jeseník	4. místo
Na cetkách nezáleží	Kalenda	František	Roztoky u Prahy	5. místo
Cizinec z planety Země	Mgr. Štarková	Petra	Brno	Čestné uznání
Kid	Hrdličková	Lucie	Nový Jičín	Čestné uznání
Zachránit sám sebe	Pačková	Linda	Dolní Benešov	Čestné uznání
Linka důvěry	Poláková	Lucie	Úžice	Čestné uznání
Tiše přišel, hlučné tančil	Zormanová	Michaela	Petrovice u Karvíné	Čestné uznání

Za výbor sdružení Ing. Jiří Pecháček

Inscenace vychází z klasické pohádky Karla Jaromíra Erbena. Seznamuje s květnatým jazykem jedné z našich nejkrásnějších národních pohádek a současně s moderně chápanou tradicí loutkového divadla. Vypráví o osudu, pokoře a odvaze, o životě a smrti a samozřejmě o lásce, která je tou největší odměnou.

Tři zlaté vlasy

Divadelní společnost Kejklíř Praha

Scénář a režie: Luděk Richter
Hrají: Věra Čížková a Luděk Richter

neděle 14. září v 10.00 h. a 16.00 h.
Loutkové divadlo

děda vševěda

Nezávislá Divadelní společnost Kejklíř byla založena v roce 1990. Zaměřuje se na metaforické divadlo s loutkami všeho druhu. Inspiraci nachází v lidovém divadle minulých dob, vyhledává látky archetypálně nadčasové a snaží se hrát nejen v divadelních sálech, ale také v exteriéru.

Moja Lužica

- účinkují členové národopisného souboru Lužica (Německo) a opavské cimbálové muziky

Německý soubor Lužica se představí posluchačům v samostatném

koncertu Moja Lužica v neděli 14. září

v 17 hodin v kostele sv. Václava.

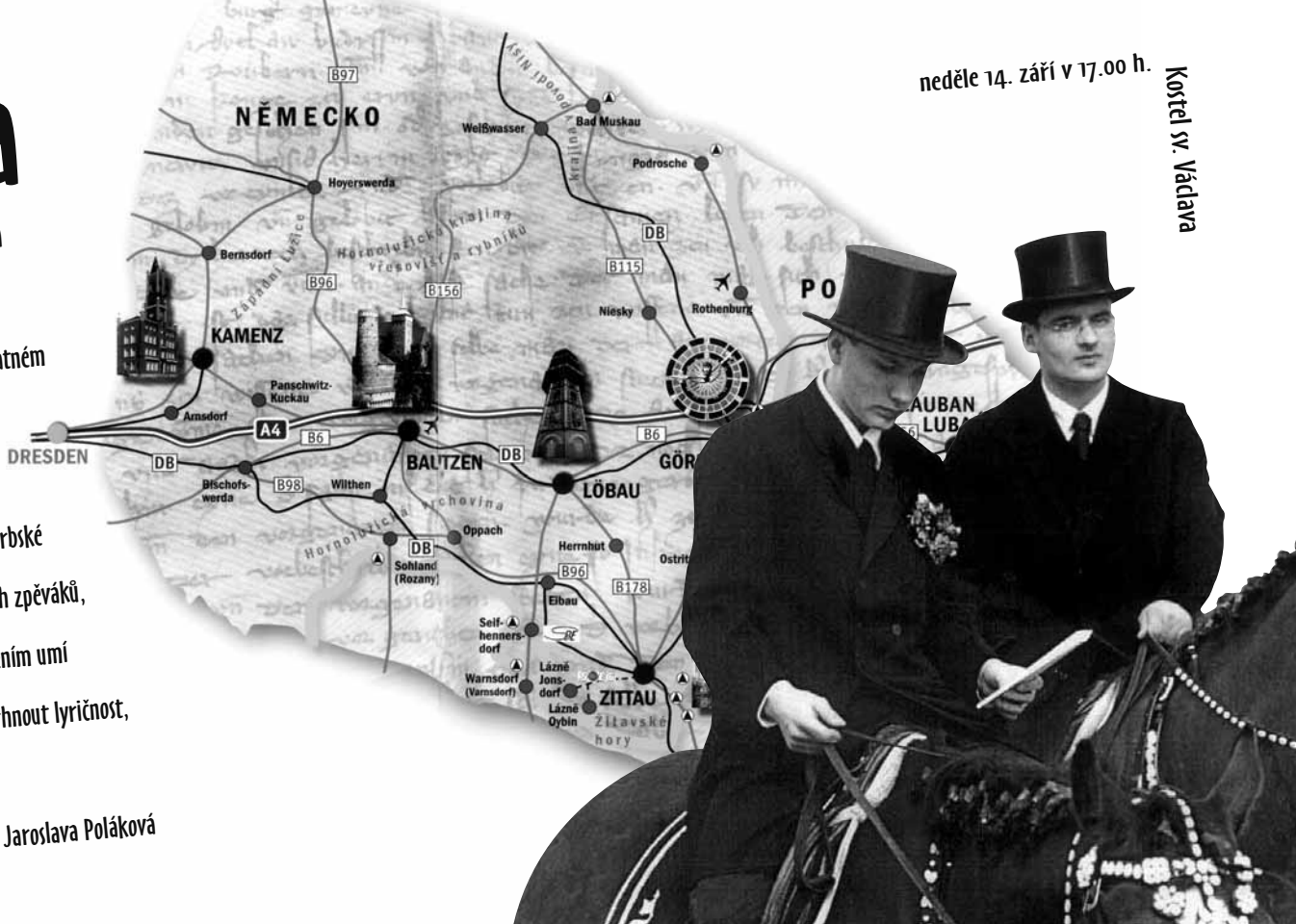
Uslыšíme lidové písně lužicko-srbské

oblasti v podání excelentních zpěváků,

kteří svým citem a provedením umí

unikátním způsobem podtrhnout lyričnost,
ale také dynamiku písní.

Jaroslava Poláková

neděle 14. září v 17.00 h.

Kostel sv. Václava

Letos se slavnostního úkolu promluvit u hrobu Petra Bezruče zhostí David Bátor.

David Bátor je básník a textař. Verše publikoval v mnoha sbornících a almanaších (např. Festival básníků, Od slova ke slovu, Opava city / poezie v otevřeném prostoru, Básníci třetího tisíciletí, Míň než všechno neberu) či v literárních časopisech (Alternativa plus, Protimluv, Host). Autorova prvotina Kukly slov z roku 2004 byla nominována na Cenu Jiřího Ortena. O rok později vyšel

Je možné najít propojení mezi dílem Petra Bezruče a současnou poezií?

I v současné poezii se objevují různé aluze na Bezruče. Není jich však mnoho. Například v literárním časopisu Nové břehy se objevila báseň jednoho mladého autora, v níž se píše: „Amerika je místo, kde Bezručových Sedmdesát tisíc / mává vlajčkami na baseballu.“ Jeden z případů, kdy básník využije motivu, ale dá mu nový sémantický smysl. Ostatně role barda, který obhajuje utiskova-

Vzpomínkový akt u hrobu Petra Bezruče

- promluví David Bátor, vystoupí Chlapecký pěvecký sbor Stěbořice

soubor textů nazvaný Světloňos, inspirovaný sochařským dílem Tomáše Valuška. Třetí sbírka V kraji dvou židlí, která vyšla letos v červnu v nakladatelství Perplex, je doprovázena nádhernými ilustracemi opavské výtvarnice Hany Gebauerové. David Bátor je také členem Obce spisovatelů a podílí se spolu se svým bratrem Milanem na vydávání kulturního čtvrtletníku pro Opavsko a Ostravsko, jenž nese název Nové břehy.

Davidu Bátorovi jsme položili dvě otázky, které jistě hledají v myslích Opavanů...

né a dítí síru na pány, by dnes vyzněla asi jinak. Možná trochu komicky. Dnes si žel každý hledí svého. Současná poezie není tak zaměřena sociálně. Je intimnější, osobnější.

Existuje spojení tří B: Bezruč - Branka - Bátor?

Takové spojení samozřejmě existuje. Nalézá se ve vztahu k naší obci. Bezruč měl v Brance u Opavy letní byt. Bydlel zde u učitele Čenka Kanclíře. Ze vzpomínek rodáků vím, že Branku miloval. Je to tedy láska, která nás vzájemně pojí. Láska k místu bydliště, kterou já osobně považuji za cosi posvátného.

Chlapecké pěvecké sbory mají ve světě dlouhou tradici, která je celá staletí v řadě zemí cílevědomě rozvíjena a předávána z generace na generaci. I v dnešní přetechizované době chlapecké sbory květvají a jsou součástí kulturního dědictví. Četná zahraniční setkání s jejich pěveckým uměním byla a jsou pro mne neustálou inspirací k založení a rozvíjení chlapeckého sborového zpívání. Na základě těchto setkání jsem v roce 1991 založil chlapecký sbor při chrámu Nanebevzetí P. Marie v Opavě. Po ročním slibném rozejzdu jsme byli aktivitu ukončit činnost, ale myšlenka nezapadla. V roce 1995 jsem založil chlapecký sbor při ŽS Stěbořice a pokouším se realizovat chlapecké zpívání při škole s malým počtem žáků, a tak zpívá každý, koho se podaří získat. Sbor spolupůčinkoval s chlapeckými a dětskými sbory z Ukrajiny, Litvy, Polska, Německa, Rakouska, Slovenska, Koreje, Taiwanu. Vystupoval na mnoha koncertech a úspěšně se prezentoval také na soutěžích.

Karel Kostera

pondělí 15. září v 15.00 h. - Městský hřbitov

pondělí 15. září v 17.00 h.
Refektář DU

„Volný čas není koncem práce,
je to práce, která je koncem volného času.
A ten má být zasvěcen umění, vědě a především filosofii.“

Aristoteles, Etika Nikomachova

Znepokojivé mýty o práci a volném čase

Filosofie vyrůstá z mýtu. Má s ním společný životní dosah, problém postavení člověka v celku světa, který jej obklopuje. Místo člověka v tomto světě však filosofie hledá jinými prostředky než mýtus a také má i jinou motivaci. Už není cílem pouze se ve světě orientovat a přežít, nýbrž také poznat jej. Podle Flosse (Terminologie) byl význam původně stejný jako u logos, ale časem termín mýthos nabýval významu „vymyšlená historie“, pověst, legenda, pohádka; naopak logos byl chápán stále více jako řeč rozumová a přísně logická, tedy jako vědecké poznání, věda.

Převaha racionálního poznávání podstaty bytí probudila pýchu člověka a souběžně s tím vnesla do řádu existence jedince i pospolitosti chaos, který už nikdy nebyl napraven. Sociální konstrukce světa, interpretace jeho podstaty a věčné hledání smyslu pobývání člověka na tomto světě nabývají často trýznivou podobu. Také práce a volný čas je jednou z oblastí lidské činnosti, o které můžeme přemýšlet z různých úhlů pohledu: Osvozuje práce? Má být práce smyslem života? Převažuje v hodnotě práce její společenský charakter? Uneseme volný čas bez práce? Jak se vypořádáme s virtualizací práce???? Většinou se bojíme tyto otázky otvírat a pod záminkou ekonomické nutnosti práce přijímáme tristně skutečnost, že zaměstnání z našeho života ukraduje tak velký krajíc.

Pořad, ve kterém budou kladeny vedle sebe znepokojivé otázky (bez nároku na jediné správné odpovědi) v konfrontaci s dokumentárními fotografiemi a filmovými ukázkami, se poněkud vymyká z umělecky koncipovaného programu festivalu Bezručova Opava, ale domnívám se, že takové přesahy se mohou stát živnou půdou pro alternativní přístupy k dialogu umění a života. Setkání umění a společenských věd otvírá prostor pro pozitivní setkání racionality a emočnosti při promyšlení vzrušivých otázek našeho bytí.

Připravil a otázky klade Jiří Siostrzonek

Alexandr Sergejevič Puškin: Evžen Oněgin

Divadlo Petra Bezruče Ostrava

Divadlo Petra Bezruče představí jednu z nejlepších inscenací tohoto roku. Prezentuje pozoruhodný osobitý rukopis režiséra Jana Mikuláška, založený na rychlých filmových střizích a výrazné stylizaci. Alexandr Sergejevič Puškin využil při psaní románu Evžen Oněgin tzv. princip zrcadlové kompozice (Oněgin—Lenský, Olga—Taťána, město—vesnice). Skrze hrdiny autor na malé ploše zachytil zásadní problémy jedince a světa, Ruska a Evropy, romantismu a jeho různých podob.

Režisér ponechal z Puškinova románu ve verších stěžejní kostru a soustředil se na milostný vztah Taťána a Oněgima, nerozměňovaný vedlejšími epizodami. V chladném světě ruské smetánky devatenáctého století se odehrává strhující drama lásky a vášně.

Neobvyklé zpracování nadčasového milostného příběhu slibuje velkolepou, výtvarně stylizovanou podívanou.

Překlad: Jaroslav Janovský

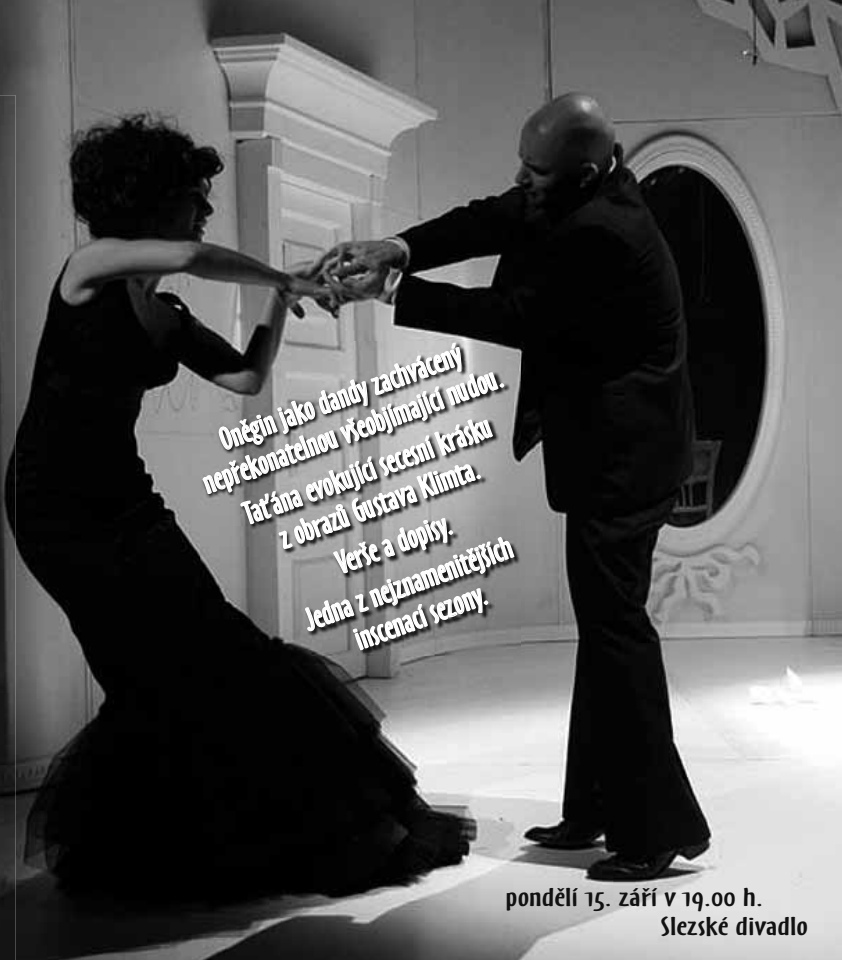
Dramatizace: Milan Dvořák, Jaroslav Janovský

Dramaturgie: Ilona Šmejkalová

Výprava: Marek Čpin

Režie a hudba: Jan Mikulášek

Hrají: Tomáš Dastlík, Tereza Vilišová,
Lukáš Melník, Sylvie Krupanská,
Kateřina Krejčí, Jan Vlas, Tomáš Krejčí,
Přemysl Bureš

Oněgin jako dandy zachvácený
nepřekonatelnou všeobjímající nudou.
Taťána evokující secesní krásku
z obrazů Gustava Klimta.
Verše a dopisy.
Jedna z nejznamenitějších
inscenací sezony.

pondělí 15. září v 19.00 h.
Slezské divadlo

Egypt a Oživlé legendy

Poznávání mentality a historie jiných národů skrze jejich legendy a mýty je velmi účinné a zábavné pro všechny věkové kategorie lidí. Výstavní síň Základní umělecké školy Opava, Solná 8, nabízí k tomuto tématu výstavu s názvem Egypt, kterou připravili žáci a učitelé ze Základní umělecké školy v Krnově.

Vernisáž výstavy proběhne 16. září 2008 v 17.00 a v 17.30 h. zhlédneme oživlé legendy a mýty v kostele sv. Václava. Tuto výtvarnou akci vytvoří žáci paní učitelky Zuzany Tázlarové a Ivany Sýkorové z opavské ZUŠ.

Ivana Sýkorová

úterý 16. září v 17.00 h.
ZUŠ Solná

úterý 16. září v 17.30 h.
Kostel sv. Václava

21. srpen 1968
v Opavě

V noci z 20. na 21. srpna 1968 došlo k historické události, která spustila kolotoč změn a odstartovala regresivní procesy v liberalizujícím se Československu. Té noci vstoupila na naše území okupační vojska pěti států Varšavské smlouvy (SSSR, Bulharska, Polska, Maďarska a Německé demokratické republiky), aby naznačily československé vládě, že její reformní demokratizační tendence předchozího období „Pražského jara“ nebudou v socialistickém bloku nadále tolerovány.

Československé obyvatelstvo, které ještě chovalo k Sovětskému svazu někdy i zcela upřímné přátelství nebo obdiv za osvobození během druhé světové války, bylo tímto hrubým porušením mezinárodních dohod i přátelských vztahů šokováno, ale nezmohlo se na výraznější odpor. Přímo okupována byla nejvýznamnější sídla v Československu, bylo přerušeno rozhlasové i televizní vysílání, občané byli svědky projíždějících tanků, jejichž posádky většinou do poslední chvíle nevěděli, kam a proč mají vlastně namířeno.

Okupace měla za následek internaci politických představitelů, odpovědných za reformní pokusy, Alexandra Dubčeka, Josefa Smrkovského, Oldřicha Černíka a dalších. Asi 300 000 československých obyvatel se rozhodlo pro emigraci.

Do konce roku 1968 bylo dosaženo odchodu všech vojsk, kromě těch sovětských, a byla ujednána smlouva o dočasném pobytu sovětských vojsk na našem území. Tato dočasnost trvala až do roku 1991.

21. srpen proběhl v Opavě relativně klidně. V tento den projel Opavou pouze polský konvoj, ale žádná jednotka Varšavské smlouvy se zde neumístila. Až 14. září přijela do Opavy sovětská jednotka o síle 25 tanků a pěti obrněných transportérů.

Rada Okresního národního výboru vyzvala občany, aby „... zachovali klid a rozvahu. Ústřední výbor je toho názoru, že jakýkoli odpor k vojákům by byl nesmyslný a tragický“.

Nejasná vize budoucnosti a strach, že vypukla válka, přiměl Opavany k hromadnému nakupování potravin i spotřebního zboží do zásoby.

První dny byly prosyceny různými formami mediálních prohlášení, protestů, výzvami a pohnutými city. Noviny Nové Opavsko změnilly název na Svobodné Opavsko, brzy se však vrátily k původnímu názvu.

Opavané vyjadřovaly svůj postoj, stejně jako v jiných městech, strháváním domovních čísel a názvů ulic pro ztížení orientace vojáků a protestními nápisy na výlohách.

Michal Petr

středa 17. září v 16.30 h.

Městský dům kultury Petra Bezruče